

ZÁPIS Z WEBINÁŘE

Literární překlady 2020

25. 3. 2020, 13.30–15.30

VÝZVA

- Literární překlady 2020 – více o výzvě: www.kreativnievropa.cz/kultura/vyzva/literarni-preklady-2020/
- Uzávěrka: 5. 5. 2020
- Webinar na našem webu: <https://www.kreativnievropa.cz/kultura/udalost/seminar-pro-zadatele-literarni-preklady-2020-18-3-2020/>

ŽÁDOST

Subjekt

- Do výzvy se může přihlásit nakladatelství (vč. OSVČ), ale také subjekt, který má v popisu činnosti vydávání publikací.

Díla a jazyky

- Nesmí se jednat o literaturu faktu, vědecké knihy, biografie apod.
- Mezi uznatelné jazyky patří úřední jazyky účastnících se zemí Kreativní Evropy – pozor, nejedná se jen o země EU, v Kreativní Evropě je zapojeno více zemí.
- Výjimečně je možné žádat o překlad díla, které už bylo vydáno a existuje jeho překlad. Je ale nutné velice dobře doložit, že nový překlad je opravdu nutný (např. kvůli zastaralosti původního překladu).
- Nemusí jít jen o překlad děl žijících autorů.
- Po pojmem elektronická díla se rozumí i audioknihy.
- Prioritou je i překlad méně zastoupených žánrů (komiks, poezie, díla pro děti a mládež, divadelní hry).
 - Pozor, praxe je jiná – téměř 70 % podpory putuje do překladu románů.
- Jednou z priorit je překlad z tzv. malých jazyků (např. i čeština) do velkých jazyků (němčina, angličtina, francouzština, španělština).
 - Ze statistik vyplývá, že podporovány jsou zejména překlady z malých do malých jazyků.
 - Domníváme se, že projekty pracující s překladem z malých jazyků do jazyků velkých, mají vzhledem k aktuálním statistikám šanci na velmi pozitivní ohodnocení.

Formulář

- V žádosti uveďte velice dobře promyšlenou strategii – nejde jen o samotný překlad, ale o celý proces včetně distribuce nebo propagace.
- Pro letošní výzvu byl snížený počet bodů za zahrnutí děl oceněných Cenou EU za literaturu – přesunuly se do sekce propagace, což dokladuje její důležitost.

- Dbejte na relevantnost – jak projekt souvisí s prioritami této výzvy, nezapomeňte popsat i tzv. evropskou přidanou hodnotu).
- Dejte si velice záležet na sekci Project Description (řešte znění každé věty, nepoužívejte vycpávky a prázdné fráze – je to nejdůležitější část žádosti).
- Všechno v žádosti by mělo sedět (aktivity mají dosahovat naplnění zvolených cílů, rozpočet musí být pečlivě sestavený a musí odpovídat aktivitám a hladině honorářů apod.).
- Nenařekujte rozpočet, zároveň ho ale ani nepodhodnocujte.
- Do žádosti nepište, že by vám něco měly na klíč dodávat agentury, hodnotitelé to neradi vidí.
- Velmi doporučujeme podávat žádost s předstihem (chápeme, že v současné situaci a nedostatku informací o možném posunu uzávěrky je to těžké).
- Detailně v žádosti popište, jaké máte partnery (propagace, distribuce apod.). Spolupracujte s nimi opravdu úzce. Výhodou je, pokud jste s nimi už tvořili nějaké projekty (např. společné aktivity na veletrzích, společně vydaná díla apod.).
- Detailně popište viditelnost programu – logo je nutností, ale zkuste vymyslet i další promo Evropské unie a Kreativní Evropy.

PROJEKT

Balíček

- Vymyslete tzv. **příběh balíčku**. Je to opravdu důležité, včetně expresivního titulu, který hodnotitelům utkví v paměti a přiláká pozornost – tak, aby byli natěšení na to, co se dozví v žádosti).
 - Díla v balíčku propojte tak, aby tvořila kompaktní celek (nemá se jednat o nesouvisející chaos titulů).
 - Vymyslete pro balíček kreativní jméno. Nemělo by se jednat o „Překlad 8 děl z češtiny do angličtiny“ – název by měl vyjadřovat právě příběh balíčku (viz výše).
- Zkuste si vybrat několik knih, najít společné téma a potom je doplnit dalšími knihami na základě tématu (mít víc návrhů a nebát se vyřadit titul, který nedává smysl v balíčku). Knih oceněných Cenou EU za literaturu je hodně, nebojte se je do balíčku přidat. Projekty, které je obsahují, mají vyšší šanci uspět. Výběr je široký a jedná se o kvalitní díla.
- Důraz na přesvědčivé důvody – kvalitu dokládejte např. oceněními. Je dobré ukázat, že obdobná literatura na českém trhu není dostupná.
- Každou jednotlivou knihu v balíčku si pořádně promyslete a kladte důraz na kvalitu.
- Vybírejte si kvalitní překladatele.

Aktivity

- Kladte velký důraz na využití digitálních technologií ve vašich aktivitách (nahrává tomu i současná situace). Projekt musí být realistický – neslibujte nic, co následně nedokážete splnit.
- Můžete mít malé změny v rozpočtu, ale ne velké (hodně změn oproti žádosti rozhodně nedoporučujeme).
- Myslete na to, čím projekt přispěje čtenářům (konkrétním cílovým skupinám) i lokálnímu trhu – na to projekt a žádost soustřeďte (ne, na skutečnost, jak projekt bude výhodný pro vaše nakladatelství).
- V sekci propagace:
 - Zahrňte širokou škálu aktivit (od letáků po veletrhy a čtenářské kluby apod.).
 - Detailně se zamyslete nad cílovými skupinami a kanály/aktivitami, kterými je můžete zasáhnout. Pozor, každé dílo je jiné a specifické, můžete mít pro různé části balíčku různý přístup (např. jedno z děl bude pro děti a mládež – cílová skupina a kanály jsou samozřejmě jiné).

- Vymýšlejte inovativní aktivity (nemusí jít obecně o něco světově originálního, ale některé aktivity mohou být nové pro daný trh / cílovou skupinu) – virtuální čtenářské kluby, webináře, organizování besed a autorských čtení ve školách a školkách, doplňující pracovní listy pro děti a mládež apod.
- Soustřeďte se na propagaci s dlouhodobým účinkem.
- Plán propagace musí být detailní a konkrétní, nezobecňujte.
- Hodnotící kritérium Komunikace je často podceňovanou částí žádosti.

TIPY

- Prostudujte si následující dokumenty a zdroje:
 - anglická verze dokumentu *Call for Proposals* – v češtině je dostupná jen zkrácená verze.
 - *Creative Europe: Guide for Applicants* – praktický návod, jak vyplnit jednotlivé části žádosti.
 - Databáze výsledků Kreativní Evropy – inspirujte se úspěšnými projekty. Databázi najdete na <https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/projects/>.
- Nepoužívejte žargon Evropské unie a umělé fráze. Žádosti posuzují profesionálové z oboru, kteří hledají konkrétní obsah, nikoliv obecné formule (týká se i rozpočtu).
- Žádost připravujte v týmu. Spolupracujte s někým, kdo umí výborně anglicky – jazyk žádosti působí na hodnotitele. I v týmu trvá při plné práci tvorba projektu a žádosti alespoň měsíc.

POKUD S ŽÁDOSTÍ USPĚJETE, PŘIPRAVTE SE NA:

- Neplánované události (zpoždění s odevzdáváním překladů – stane se to vždy, zapřemýšlejte nad tím, jak to vyřešit, mějte Plán B).
- Autor se rozhodne, že nepřijme pozvání na akci... mějte Plán B.
- Překladaťel nechce/nemůže spolupracovat – je třeba změnu pečlivě vysvětlit Výkonné agentuře v Bruselu.

Nebojte se neúspěšné žádosti a příště to zkuste znovu. Budete poučenější, připravenější a budete mít větší šanci uspět.

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Dříve se podporovaly překlady spíše z velkých jazyků, ale dnes je spíše důraz na podporu z malých jazyků do malých?

- Dříve priorita podpory do velkých jazyků nebyla, ale cílem Evropské komise je co největší dopad programu, tedy překlad do velkých jazyků (větší počet čtenářů) – neodpovídají ale tomu výsledky podpořených projektů. Podle statistik se dnes nejvíc překládá do balkánských jazyků.

Podpora pro česká nakladatelství – k čemu nám je rada, že je dobré překládat do velkých jazyků?

- Můžete žádat o překlad, do jakého jazyka chcete – jsou i případy českých nakladatelů, kteří překládali do angličtiny. Musí být moc dobře propracovaný distribuční a propagační plán (kdo si na našem trhu kupuje anglické knížky apod., spolupráce se zahraničními partnery – např. distributory).
- Nedává ale smysl žádat o překlady do jazyků, do kterých vy obvykle nepřekládáte.

Jakou pozici má kombinace nizozemština-čeština/němčina-čeština/italština-čeština

- To jsou standardní dva jazyky, které šanci mají (dá se žádat, nedokážeme říct, jak je to silná kombinace – hodnotí se na základě žádosti jako celku).

Jakou pozici mají překlady knih z němčiny do češtiny?

- Standardní, záleží na tom, jak dobrá bude žádost – zajímavost knih a podobně.

Může být žadatelem právnická osoba, která je momentálně v nedokončené likvidaci?

- Nemůže.

Hraje roli, zda se jedná o autorovu prvotinu nebo zda již byly knihy přeložené do jiných jazyků?

- Prvotina nepředstavuje problém, může jít např. o úspěšnou prvotinu, která byla oceněna. Skutečnost, že byl titul již přeložen do jiných jazyků, může napovídat o jeho kvalitě.

Může se do žádosti zahrnout dílo, které je původem americké (původně od emigrujícího Maďara), ale výchozím jazykem je italština?

- Autor (maďarský emigrant) by musel mít vedle amerického občanství také maďarské (pakliže neemigroval do Itálie).

Pokud český nakladatel překládá do angličtiny nebo němčiny a bude mít dohodu se zahraničním nakladatelem, lze žádat podporu? A kdo v tomto případě žádá? (V případě, že by se nám podařilo prodat licenci na naši původní českou knihu do zahraničí).

- Možností je více. Můžete prodat licenci zahraničnímu nakladateli, který podá žádost, nebo podáte žádost vy a on zajistí silnou distribuci v cílovém jazyku.

Musí být v balíčku překlady z jednoho jazyka, nebo to může být mix?

- Mohou být jen z jednoho jazyka, ale taktéž i mix.